

OBSERVATORI per a la IGUALTAT UAB

MEMÒRIA | Curs 2019-2020

ÍNDEX

● Presentació _____	3
● Jornades _____	4
• 25 de novembre	4
• 3 de desembre Jornada institucional	4
• 8 de Març Jornada institucional	5
• 11 de febrer	5
• 17 de maig	6
● Web i xarxes socials _____	7
● Campanyes _____	7
• Lligues o assetges?	7
• Només sí és sí	7
● Perspectiva de gènere en la recerca _____	8
● UAB Lliure de violències masclistes i LGBTIfòbiques _____	9
• Punt Lila FM	9
• Xerrades i tallers	10
● Formació _____	11
● Plans d'acció i polítiques _____	11

PRESENTACIÓ

En el curs 2019-2020 destaca la publicació de *la Diagnosi per a l'elaboració del Quart Pla d'acció per a la igualtat de gènere de la UAB (IV PAG)*. El 2017 va finalitzar la vigència del Tercer Pla d'acció per a la igualtat entre dones i homes a la UAB (III PAG, 2013-2017), motiu pel qual el 2018 s'inicia el procés d'elaboració d'una nova proposta. Aquest procés va contemplar diverses fases, la primera de les quals va ser la realització d'una diagnosi sobre el grau d'implementació del III PAG i l'estat de la qüestió en quan a la situació de les dones de la UAB, i respecte a la normativa i referents europeus en matèria d'igualtat de gènere a l'àmbit universitari.

Un altre fet a destacar és la realització, durant els mesos de setembre a desembre de 2019, d'un conjunt d'activitats de sensibilització i prevenció

en matèria de violències masclistes i LGBTIfòbiques finançades pels fons del Pacte d'Estat en matèria de violència de gènere. En el marc del projecte UAB lliure de violències masclistes i LGBTIfòbiques es van realitzar diverses accions, concretament, xerrades, tallers i formacions, el Punt Lila i la campanya de la Festa Major de la UAB, i l'edició de materials informatius dels recursos i instruments que la UAB posa a disposició de la comunitat universitària per abordar aquest tipus de situacions.

En relació a les accions commemoratives, el 25 de novembre de 2019 es va celebrar un acte en per el Dia Internacional contra les Violències Masclistes amb la *performance* de l'Aula de Dansa de la UAB i amb la música de Rosalia. El 2 de desembre va tenir lloc la *Segona Jornada Institucional en commemoració*

del Dia Internacional de les Persones amb Discapacitat amb la participació del col·lectiu APNEU, Atenció a les Persones amb Necessitats Específiques a la Universitat, i el lliurament les Beques Impuls. Un any més, l'Observatori va organitzar la tradicional jornada institucional en motiu del Dia Internacional de les Dones Treballadores que va coincidir amb el 15 aniversari de la creació de l'Observatori i amb l'acte de reconeixement a una membre del seu equip, la Dra. Laura Duarte Campderrós, Responsable Tècnica de l'Observatori per a la Igualtat de la UAB. Finalment, també es va celebrar el Dia Internacional de la Dona i la Nena a la Ciència, amb un acte on es van presentar quatre dels treballs de fi de grau que van participar en la IV edició dels Premis als millors TFG amb perspectiva de gènere, i el 17 de maig, Dia Internacional contra la LGBTIfòbia,

amb la posada en marxa a través de l'Instagram de la campanya *Per una UAB diversa, LGBTIfòbia enllloc!* i una xerrada entorn la desarticulació de la lesbofòbia.

Per últim, mencionar que el 27 de novembre de 2019 es va celebrar l'acte de lliurament de la *Quarta edició dels premis als millors treballs de fi de grau (TFG) amb perspectiva de gènere de la UAB*. En aquesta edició, l'Observatori en col·laboració amb l'Institut Català de les Dones ha premiat 31 treballs de diferents graus, d'un total de 90 presentats.

A continuació presentem aquestes activitats de manera més detallada així com d'altres actuacions desenvolupades per l'Observatori durant el curs 2019-2020.

JORNADES

25 de novembre

Commemoració del Dia Internacional contra les Violències Masclistes.

El 25 de novembre de 2019 es va celebrar un acte en commemoració del **Dia Internacional contra les Violències Masclistes**. L'acte, organitzat per l'Observatori, fou presentat per la Vicerectora d'Alumnat i Ocupabilitat, Sara Moreno. Maria Prats, directora de l'Observatori per a la Igualtat, va llegir el manifest elaborat per la comissió «Dones i Ciència» del Consell Interuniversitari de Catalunya. La commemoració va girar al voltant de la *performance* amb música de Rosalia i realitzada per l'Aula de Dansa de la UAB, dirigida per Laia Santanach. També amb motiu del 25N, un any més l'Observatori va penjar un gran llaç lila a la façana de l'Edifici de l'Àgora.

“Segona Jornada Institucional en commemoració del Dia Internacional de les Persones amb Discapacitat”.

3 de desembre

L'Observatori juntament amb el Servei per a la Inclusió (PIUNE) va organitzar la Segona Jornada Institucional en commemoració del **Dia Internacional de les Persones amb Discapacitat** que es va celebrar el 2 de desembre. La jornada, presentada per Sara Moreno, Vicerectora d'Alumnat i Ocupabilitat, i Maria Prats, Directora de l'Observatori per a la Igualtat, va comptar amb la presentació del col·lectiu APNEU,

Atenció a les Persones amb Necessitats Específiques a la Universitat, i una tertúlia posterior amb membres del mateix col·lectiu, moderada per Carles Llorens, Vicedegà de Comunicació a la Facultat de Ciències de la Comunicació. La segona part de l'acte va consistir en el lliurament de les Beques Impuls a càrrec de Tania Nadal, Vicepresidenta del Consell Social de la UAB, i Jordi Prat, Director de la Fundació Autònoma Solidària.

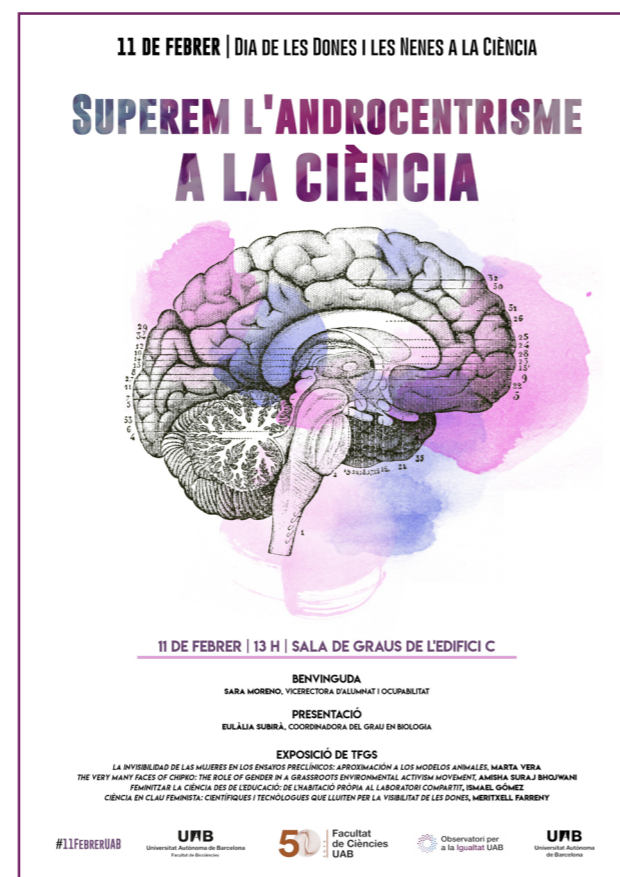

11 de febrer

Amb motiu del **Dia Internacional de la Dona i la Nena a la Ciència**, les Facultats de Ciències i de Biociències i l'Observatori per a la Igualtat van organitzar l'acte "Superem l'androcentrisme a la Ciència". L'acte va consistir en la presentació de quatre dels treballs de fi de grau que ens van presentar en la IV edició dels Premis als millors TFG amb perspectiva de gènere. Marta Vera, del Grau en Biotecnologia, va exposar el seu treball *La invisibilidad de las mujeres en los ensayos preclínicos: aproximación a los modelos animales*; Amisha Suraj, del Grau en Biologia Ambiental, va presentar *The very many faces of Chipko: the role of gender in a grassroots environmental activism movement*; Ismael Gómez, del Grau en Educació Primària, va presentar *Feminitzar la ciència des de l'educació: de l'habitació pròpia al laboratori compartit?* i Meritxell Farreny, del Grau en Periodisme, va parlar de *Ciència en clau feminista: Científiques i Tecnòlogues que lluiten per la visibilitat de les dones*.

Dia Internacional de la Dona i la Nena a la Ciència.

A més, va comptar amb la benvinguda de la Vicerectora d'Alumnat i Ocupabilitat Sara Moreno i el parlament de la coordinadora del Grau en Biologia Eulàlia Subirà sobre gènere i ciència en els Treball de Fi de Grau.

8 de març

El dia 5 de març es va celebrar la **"XV Jornada Institucional en commemoració del Dia Internacional de les Dones Treballadores"** amb l'acte de reconeixement a Dra. Laura Duarte Campderrós, Responsable tècnica de l'Observatori per a la Igualtat de la UAB. L'acte de reconeixement va constar de la presentació de la trajectòria acadèmica i professional de la premiada a càrrec de la Dra. Maribel Ponferrada, de la projecció d'un vídeo homenatge i del lliurament del premi, a càrrec de la Rectora Margarita Arboix. A la jornada també van participar la Vicerectora d'Alumnat i Ocupabilitat, Sara Moreno, i la Directora de l'Observatori per a la igualtat, Maria Prats Ferret, qui va presentar les principals activitats desenvolupades per l'Observatori durant aquest curs. L'acte va finalitzar amb una taula rodona en motiu dels 15 anys de l'Observatori per a la Igualtat. La taula va reunir a les anterior directores de l'Observatori, María Jesús Izquierdo, Carolina Gala, Montserrat Rifà i Joana Gallego, i va comptar amb la moderació del professor Lluís Ferrer, qui fou rector de la UAB en el moment en el que es va impulsar l'Observatori per a la Igualtat.

"XV Jornada Institucional en commemoració del Dia Internacional de les Dones Treballadores"

17 de maig

En el marc del 17 de maig, **Dia Internacional contra la LGBTI-fòbia**, l'Observatori va posar en marxa a través de l'Instagram la campanya *Per una UAB diversa, LGBTI-fòbia enlloc!* amb la finalitat de recollir i visibilitzar situacions LGBTI-fòbiques viscudes a la UAB. El 20 de maig va tenir lloc una conversa en directe a través de l'Instagram live entre l'Elena Longares, Lesbicat, i la Miriam Alemán, activista lesbofeminista, entorn la desarticulació de la lesbofòbia.

*Dia Internacional
contra la LGTBIfòbia*

UAB lliure de violències de gènere

20 DE MAIG | 17H | INSTAGRAM LIVE @OBSERVATORI_UAB

CONVERSA EN DIRECTE AMB
ELENA LONGARES LESBICAT
MIRIAM ALEMÁN ACTIVISTA LESBOFEMINISTA

**DESARTICULANT LA
LESBOFÒBIA**

Logo of the Spanish Government, Pacto de Estado, Observatori per a la Igualtat UAB, and UAB Universitat Autònoma de Barcelona.

observatori_uab con miriamcaa VIVO 14

creacionesencolorlapali
albiataa22 Holaa
albiataa22 Saludar

Agrega un comentario...

17 de maig | Dia Mundial contra la LGTBIfòbia

LESBOFÒBIA.
Un documental i deu respostes.

PINTADA COL-LECTIVA
11 h-12:30 h | Plaça Cívica
Acabem de pintar la bandera LGTBI a les escales!

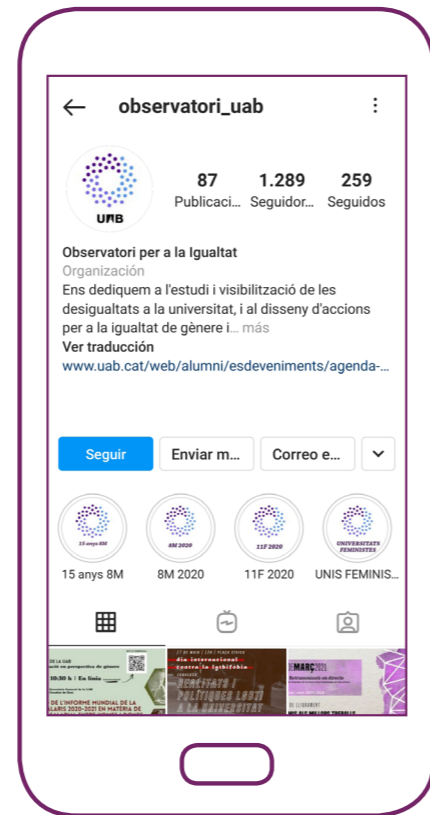
DOCUMENTAL + COL-LOQUI
13 h | Sala Cinema (Edifici L'Agora)
Plaça Cívica de la UAB

WEB I XARXES SOCIALS

Una de les tasques estructurals de l'Observatori per a la Igualtat és la gestió i manteniment del seu web. Des del març de 2005 l'Observatori per a la Igualtat de la UAB disposa d'un web amb l'objectiu d'oferir informació i recursos en matèria d'igualtat i universitat. Des de llavors, el contingut s'ha anat actualitzant i ampliant i s'han creat noves seccions. A més d'actualitzar les diferents seccions, notícies, informació sobre l'Observatori, normativa, enllaços d'interès i bibliografia, estadístiques de la UAB, plans d'acció i documents propis. El web de l'Observatori per a la Igualtat continua estant disponible en tres idiomes: català, castellà i anglès: <http://www.uab.cat/observatori-igualtat>

D'altra banda, l'Observatori per a la Igualtat continua present en les xarxes socials amb la finalitat d'estendre la visibilitat de tota la informació que generem i arribar al màxim nombre possible de persones, especialment a l'alumnat, i fer ressò d'altres Notícies, estudis i publicacions entorn al gènere i la discapacitat. El Twitter, Facebook i, partir del novembre de 2018,

[l'Observatori per a la igualtat de la UAB](#)

l'Instagram, són les xarxes socials amb les que treballa l'Observatori. La publicació diària, per mantenir viva i connectada la xarxa, és fonamental i per a totes les jornades es generen posts entre dues i quatre vegades, amb especial atenció a les informacions dels perfils institucionals de la UAB.

També es disposa d'un canal de YouTube on es penjen els vídeos que es van generant, sobretot els vídeos de reconeixement a les homenatjades en l'acte institucional del 8 de març.

CAMPANYES

Lligues o assetges?

Campanya de sensibilització posada en marxa en el context de la Festa Major de la UAB que té com a objectius assenyalar i trencar la complicitat masculina i reflexionar sobre el desig, el consentiment i la masculinitat per promoure formes sanes, respectuoses i igualitàries de relacionar-se en contextos de festa. En aquest sentit, l'acció anava adreçada als homes CIS heterosexuales de la comunitat universitària, com a potencials agressors, però també com a possibles aliats feministes.

Només sí és sí

Campanya que ofereix informació del Punt Lila i del protocol d'actuació davants situacions de violències sexuals i LGBTI-fòbiques en el context de la Festa Major de la UAB (com actuar, procediment, ubicació i horari del Punt Lila). A més, la campanya també té com a objectiu visibilitzar i sensibilitzar entorn aquest tipus de violències sexuals en contextos d'oci nocturn amb la finalitat de prevenir aquest tipus de situacions i crear així una Festa Major lliure de violències masclistes i LGBTI-fòbiques.

PERSPECTIVA DE GÈNERE EN LA RECERCA

En el marc d'aquest àmbit, l'Observatori per a la Igualtat convoca cada any els **Premis als millors treballs de fi de grau amb perspectiva de gènere de la UAB**. Aquests premis tenen com objectiu sensibilitzar l'alumnat sobre la igualtat de gènere i la no discriminació a partir de fomentar el seu interès en la recerca. Contribueixen a incorporar la perspectiva de gènere en la docència i a promoure el gènere com a motiu d'interès en la recerca i l'estudi a la UAB.

El curs 2019-2020 es va convocar una edició més, la quarta. En aquesta edició es van presentar un total de 90 candidatures de diferents facultats i van rebre el premi 31 treballs de diferents graus. Els TFG guardonats han abordats temes com el sexisme del professorat a les aules de primària, els i les adolescents transgènere, els indicadors de sospita en la violència de gènere, la invisibilitat de les dones en els assajos preclínic, la violència sexual en conflictes armats, la integració i empoderament de les dones immigrants i prostitutes, la nova masculinitat, la dona en la pornografia, les imatges de la dona en la poesia, entre d'altres.

D'entre els 31 treballs premiats s'han distingit els millors TFG segons àmbit de coneixement. En l'àrea de les Ciències, Biociències i Enginyeria, ha rebut el premi la Marta Vera Fernández amb el treball *La invisibilidad de las mujeres en los ensayos preclínicos: aproximación a los modelos animales*. En l'àmbit de les Ciències de la Salut, el TFG premiat ha estat Indicadors de sospita en la violència de gènere, de l'Alejandro Coello González. En relació al camp de les Ciències Socials i Jurídiques, s'ha atorgat la distinció a l'Andrea Lamich Collado amb el treball *De la radicalitat a la centralitat política: la construcció del feminisme com a força hegemònica*. Finalment, pel que fa l'àmbit de les Arts i Humanitats, el premi ha estat per el treball "Feminismo y LGTB + en "Sailor Moon": Género e inclusión en un producto cultural japonés, de Marina Albadalejo Pérez. Els premis als millors TFG amb perspectiva de gènere compten amb una dotació econòmica total de 1.000€, que s'han repartit entre els treballs guanyadors de cadascun dels àmbits de coneixement definits en les bases.

L'acte de lliurament de la **Quarta edició dels premis als millors treballs de fi de grau (TFG) amb perspectiva de gènere de la UAB** va tenir lloc el 27 de novembre de 2019. En l'esdeveniment van participar la Vicerectora d'Estudiants i Alumnat, Sara Moreno, la Directora de l'Observatori, Maria Prats, i la Presidenta de l'Institut Català de les Dones, Laura Martínez. A més, cadascun dels estudiants premiats va fer una breu presentació de la temàtica del seu treball.

Quarta edició dels premis als millors treballs de fi de grau (TFG) amb perspectiva de gènere de la UAB

UAB LLIURE DE VIOLÈNCIES MASCLISTES I LGBTIFÒBIQUES

Punt Lila FM

Les accions realitzades des de l'Observatori en el marc de la Festa Major de la UAB també es van finançar amb el fons del Pacte d'Estat contra la violència de gènere. De la mateixa manera que en la FM de l'any passat, per l'edició del 2019 es va elaborar i distribuir material de sensibilització i prevenció de les violències masclistes (per més detall podeu veure l'apartat de campanyes) i es va habilitar un Punt Lila per poder atendre a les persones que haguessin patit una agressió en el context de la Festa Major i activar el *Protocol d'abordatge i intervenció contra les agressions sexistes a la FMUAB*. Concretament, les funcions del Punt Lila van ser: 1) informar a la comunitat universitària sobre l'existència del protocol i els recursos que la UAB posa a la seva disposició en matèria de violència de gènere; 2) facilitar un espai preparat per a què les persones que hagin patit una agressió puguin rebre atenció psicològica i puguin adreçar-se per activar el protocol; 3) definir l'espai de la universitat com a lliure d'agressions masclistes.

El Punt Lila és va ubicar a la Facultat de Traducció i Interpretació amb un estand a l'exterior del centre, molt visible, per fer la primera acollida i amb un espai privat dins la facultat per fer l'atenció. El Punt Lila va funcionar durant tota la Festa Major, entre les 13h i les 23h, i va comptar amb dues tècniques especialistes en l'atenció i abordatge de les situacions de violència de gènere en el context d'oci, amb el suport de la Unitat Psicogènere del SPL.

El Punt Lila, a més de disposar de tècniques especialistes, va comptar també amb la participació de parelles itinerants formades per estudiants de la UAB. Per a les parelles itinerants, l'Observatori va oferir un taller per capacitar i donar eines per la col·laboració amb el Punt Lila. Aquest taller també va rebre el finançament del Pacte d'estat.

Protocol d'abordatge i intervenció contra les agressions sexistes a la Festa Major de la UAB.

Xerrades i tallers

En el marc les activitats finançades pel fons del Pacte d'Estat contra la violència de gènere, el 20 de novembre va tenir lloc la Taula rodona **Els homes davant les violències sexuals** entorn la masculinitat hegemònica i les seves implicacions, amb les ponències de Ritxar Bacete, antropòleg, treballador social i autor del llibre *Nuevos hombres Buenos*; Lionel Delgado, filòsof i sociòleg, i doctorand sobre urbanisme, feminismes i models de masculinitat; Oriol Rios, doctor en Sociologia i membre d'Homes en Diàleg; i Daniel Tejedor, tècnic de prevenció del Servei d'Atenció a Homes (SAH) de l'Ajuntament de Barcelona. Enrico Mora, doctor en Sociologia, va ser l'encarregat de moderar la taula rodona. El 7 i el 9 de desembre es va realitzar un taller d'autodefensa feminista impartit per la Karin Konkle, llicenciada en estudis de gènere i experta en autodefensa feminista, i un altre taller impartit per Fil a l'Agulla sobre la gestió de les agressions sexistes en els espais d'activisme i als col·lectius.

Finalment dins de les accions finançades amb el Pacte d'estat s'inclou també el taller que es va impartir aquest curs sobre **Violències sexuals i de gènere a la universitat; identificar i acompanyar**, activitat formativa amb reconeixements de crèdits ECTS adreçada a l'alumnat de grau de la UAB .

Els homes davant les violències sexuals

//taller amb reconeixement de crèdits

ELS ESPAIS DE LA UAB DES D'UNA PERSPECTIVA FEMINISTA

12, 19, 26 DE MARÇ I 2 D'ABRIL DE 2020
15:00 H - 18:00 H | SALA D'ACTES DE L'ESCOLA DE POSTGRAU

Preu: 30€
Formadores: Col·lectiu Punt 6
Crèdits: 2 crèdits ECTS
Hores totals: 50 hores
(12 h presencials i 38 h no presencials)
Inscripcions a la web
www.uab.cat/observatori-igualtat
places limitades!

Col·labora: Organitza:

Violències sexuals i de gènere a la universitat; identificar i acompanyar

FORMACIÓ

Aquest curs s'han organitzat diverses activitats formatives en matèria d'igualtat de gènere. Concretament, s'ha ofert formació adreçada a: PAS i PDI, sobre **Drets de les persones LGBTI i contra la discriminació, Prevenció i atenció a la Violències sexuals a la universitat i Comunicació amb perspectiva de gènere**, així com formació **en Perspectiva de gènere en la recerca i la docència adreçada a PDI**; a l'alumnat de doctorat en Perspectiva de gènere en la recerca; a l'alumnat de grau activitats amb reconeixement de crèdits ECTS sobre

Comunicació amb perspectiva de gènere, Violències sexuals a la universitat, Els espais de la UAB des d'una perspectiva feminista, i càpsules formatives d'inserció laboral amb perspectiva de gènere amb el Servei d'ocupabilitat. A més, s'ha fet sensibilització en igualtat de gènere i atenció a les violències sexuals a Estudiants i Delegats i Delegades de Facultat, Mentors/es i Alumnat de programes Internacionals en el marc dels programes de la Unitat de Dinamització Comunitària.

PLANS D'ACCIÓ I POLÍTIQUES

El febrer l'Observatori per a la Igualtat de la UAB va publicar la diagnosi per a l'elaboració del Quart Pla d'acció per a la igualtat de gènere de la UAB (IV PAG). La diagnosi en qüestió avalua el grau d'implementació del Tercer Pla, revisa la normativa vigent i fa una proposta de noves mesures d'acció per assolir la igualtat entre dones i homes a la nostra universitat. L'informe s'estructura en 7 blocs, entre els quals hi ha la descripció de la situació de les dones a la UAB; la valoració de l'aplicació de les mesures del pla per part de la comunitat de la UAB; el marc normatiu vigent; i les referències europees en matèria d'igualtat de gènere a l'àmbit universitari. A més,

“IV Pla d'acció per a la igualtat de gènere i el Segon Pla d'Acció sobre discapacitat i inclusió”

la proposta incorpora els canvis legislatius en matèria de gènere i LGTBI+ que hi ha hagut en els darrers anys a nivell estatal, i es recuperen les lleis i normes jurídiques tant internacionals, com europees i nacionals ja aprovades en anys anteriors. També s'ha dut a terme un buidatge de documents i projectes de referència en matèria d'igualtat de gènere, drets LGTBI+ i universitat.

A més, durant aquest curs 2019-2020, l'Observatori ha continuat impulsant i coordinant el procés de seguiment de la implementació del *IV Pla d'acció per a la igualtat de gènere i el Segon Pla d'Acció sobre discapacitat i inclusió* de la Universitat Autònoma de Barcelona.

TALLER AMB RECONeixEMENT DE CRÈDITS

VIOLÈNCIES SEXUALS I DE GÈNERE A LA UNIVERSITAT: IDENTIFICAR I ACOMPANYAR

6, 14, 21 i 28 DE NOVEMBRE DE 2019 DE 15H A 18H
SALA POLIVALENT, EDIFICI L'ÀGORA (PLAÇA CÍVICA)

2 CRÈDITS ECTS | 30€

50 HORES
(PRESENCIALS I NO PRESENCIALS)

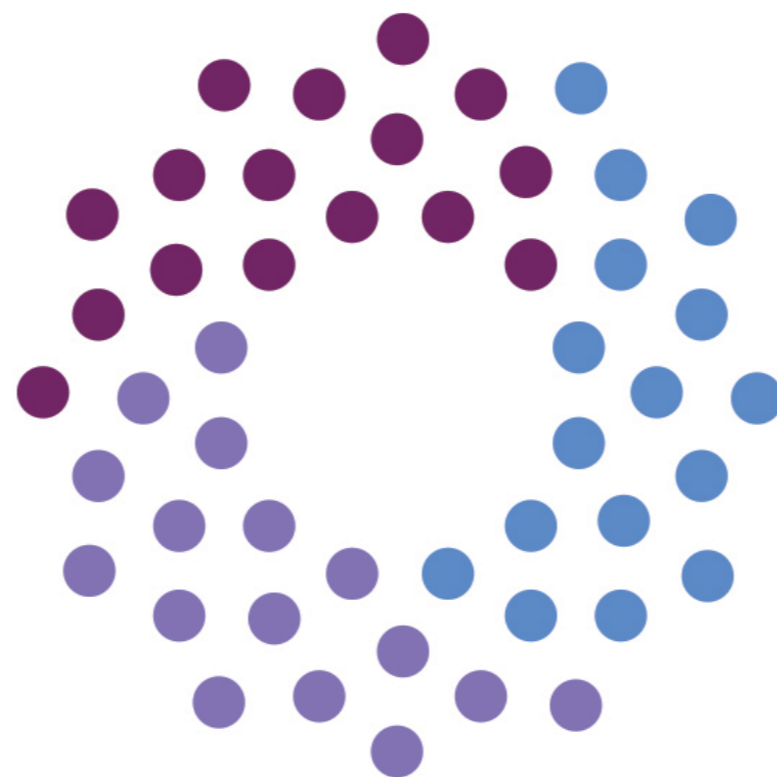
INSCRIPCIONS A LA WEB
WWW.UAB.CAT/OBSERVATORI-IGUALTAT

PLACES LIMITADES!

Observatori per a la igualtat UAB

UAB
Universitat Autònoma de Barcelona

“Comunicació amb perspectiva de gènere, Violències sexuals a la universitat, Els espais de la UAB des d'una perspectiva feminista”

EDICIÓ

Laura Duarte Campderrós

DISSENY

Anna Carrasquedo

Observatori per a la Igualtat de la UAB

www.uab.cat/observatori-igualtat